

นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารแห่งประเทศไทย (e-Thailand)

จากแนวทางสู่การปฏิบัติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร เรืองรอง

การพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบัน ส่งผลต่อการดำรงชีวิต และได้รับความสะดวกสบายในทุกๆด้าน อย่างไรก็ตามการพัฒนาดังกล่าวยังผลให้ตลาดแรงงาน ต้องการคนที่มีศักยภาพสูง ในขณะที่เดียวกันก็ต้องการกำลังพลที่ลดลงและจะต้องมีความสามารถ ทักษะมากขึ้น เหตุผลนี้เองจึงทำให้เกิดการนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งชาติ ในลำดับต่อมา (ภาสกร เรืองรอง, <http://www.ThaiWBI.com>)

นอกจากนี้แล้วเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยังมีประโยชน์ต่อการศึกษาด้าน e-Education, การเรียนการสอน e-Learning, การค้า e-Commerce, ตลอดจนภาครัฐ e-Government ฯลฯ และอื่นๆอีกมากมาย ในการนี้รัฐบาลได้ตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จึงได้กำหนดให้มีนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประเทศไทย พ.ศ. 2544 – พ.ศ. 2553 (e-Thailand) ขึ้น ดังมีใจความเนื้อหาพอสังเขปดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา. http://www.onec.go.th/Act/law2542/sa_law2542.htm)

ส่งเสริมการส่งออก	ยกระดับประสิทธิภาพในการผลิตโดยใช้ไอที	พัฒนาประสิทธิภาพภายในองค์กร (Back Office)	ลดความเหลื่อมล้ำของการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้ (Digital Divide)	สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้ว (Value-added)
ส่งเสริมการค้าบริการ	ขยายฐานการตลาดโดยใช้ไอที	พัฒนากระบวนการประชาชน (Front Office)	เพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน (Quality of Life)	ลดความเหลื่อมล้ำโดยลงทุนอย่างเหมาะสม (Equity)
ส่งเสริมการบริโภคจากผู้ประกอบการภายในประเทศ	ใช้ไอทีเพื่อเพิ่มผลผลิตทางด้านการเกษตร	ปรับปรุงระบบบริหารราชการเพื่อนำไปสู่ Good Governance	ส่งเสริมการเรียนรู้ (Learning Society)	วางแผนก้าวกระโดดในระยะยาว(Quantum-jump)
	เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมไอทีที่มีศักยภาพ			
กลยุทธ์ ตามนโยบาย IT2010				
eCommerce	eIndustry	eGovernment	eSociety	eEducation
มาตรการและแนวทาง				
กฎหมายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	จัดให้มี Thailand Exchange	จัดทำแผนแม่บท	สร้างโอกาสในการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้	ยกระดับครูให้มีทักษะด้านไอที (Teachers' Training)
ระบบการชำระเงินผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ปลอดภัย	ส่งเสริมการใช้ไอทีในภาคการผลิต	จัดให้มีหน่วยงานติดตามและสนับสนุน	ส่งเสริมชุมชนและองค์กรแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต	เร่งผลิตฐานความรู้ (Content Development)
สร้างความตระหนักและความเข้าใจ	จัดให้มีข้อมูลทางด้านการตลาด	ปรับปรุงระบบงานและการจัดระบบข้อมูลทั้งในส่วนกลางและองค์กรท้องถิ่น	พัฒนาทักษะของประชาชนในการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	สร้างเครือข่ายการศึกษาที่มีระบบบริหารจัดการที่ดี (Networking)
ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและย่อม	ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชน	พัฒนาข้าราชการใหม่	ส่งเสริมการใช้ไอทีเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	สนับสนุนการใช้ไอทีเพื่อยกระดับความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สร้างตลาดให้ภาคเอกชนผ่าน e-Procurement ของภาครัฐ	ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในภาคการผลิตใหม่และแลกเปลี่ยนความรู้	ปรับกฎหมายและกฎระเบียบให้เอื้ออำนวย	สนับสนุนการใช้ไอทีเพื่อวัฒนธรรม และความเอื้ออาทรในสังคม	จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศและส่งเสริมอุตสาหกรรมไอทีของไทย
พัฒนาบุคลากร	ส่งเสริมอุตสาหกรรมไอทีเพื่อลดการนำเข้าและเพื่อการส่งออก	จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศและส่งเสริมอุตสาหกรรมสารสนเทศของไทย	ส่งเสริมการจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศที่เหมาะสมและสนับสนุนอุตสาหกรรมไอทีของไทย	
จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศที่เหมาะสมและส่งเสริมอุตสาหกรรมไอทีของไทย	ส่งเสริมการใช้ไอทีในภาคการเกษตร	สร้างความตระหนักและความเชื่อมั่นของประชาชน		

สรุปนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศฯ กลยุทธ์ มาตรการ และแนวทาง

จากนโยบาย ICT พ.ศ.2544 – พ.ศ.2553 ของประเทศไทยข้างต้น จะเห็นได้ว่ารัฐพยายามสนับสนุนให้ ICT เป็นกลไกในทุกๆด้านเพื่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนั้นเราสามารถสรุปได้ดังนี้ (ภาสกร เรืองรอง,2549)

รัฐบาลพยายามแบ่งภาคความสัมพันธ์ในด้านต่างๆของประเทศออกเป็น 5 ด้านได้แก่ e-Commerce, e-Industry, e-Government, e-Society, e-Education หากเราได้ศึกษานโยบายแล้วจะพบว่าการนำ ICT เข้าไปเกี่ยวข้องกับระบบนั้น จะเป็นในรูปแบบสนับสนุนการทำงานของระบบเสียส่วนใหญ่มิใช่เข้าไปเป็นปัจจัยหลักการทำงานแต่อย่างใด

ICT ที่จะเข้ามาสนับสนุนการทำงานของระบบจะต้องไม่ให้เกิดภาระงานที่มากขึ้น ICT จะต้องรองรับการทำงานในระบบเดิมของหน่วยงาน การทำงานของ ICT ที่สามารถรองรับระบบเดิมได้นี้ เราจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ระบบ (System Analyze) ให้เข้าใจการทำงานและปัญหาที่แท้จริงของระบบเสียก่อน

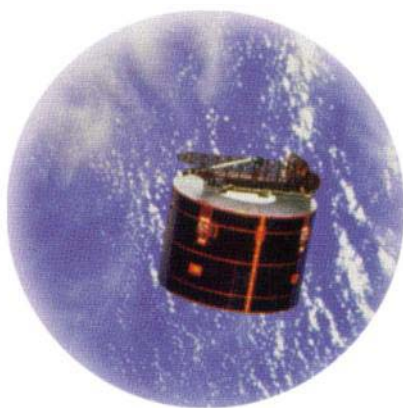
บางท่านยังเข้าใจผิดอยู่ว่า หากการนำ ICT เข้ามาเกี่ยวข้องแล้วจะเกิดการเปลี่ยนแปลงใหม่ทั้งระบบ จนกระทั่งคนจะไม่มียานทำและหมดบทบาทลงในที่สุด อันที่จริงแล้วระบบ ICT จะทำงานได้ก็ต่อเมื่อคนเป็นคนออกแบบควบคุม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมองในมุมมองที่เปิดใจให้กว้างขึ้น ระบบขั้นตอนการทำงานที่มีคนทำงานเป็นประจำนั้นคนจะเป็นผู้ที่รู้ขั้นตอนการทำงานในระบบของตนเองได้อย่างดีที่สุด

ดังนั้นนโยบายจึงส่งเสริมให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (People) ทั้งนี้การพัฒนาจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ มิใช่ว่าส่งคนในหน่วยงานไปฝึกอบรมแล้วกลับมาทำงานร่วมกับระบบ ICT ไม่ได้ อันที่จริงก่อนการจัดส่งไปฝึกอบรมจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เลือกสรรหาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องที่แท้จริง (Course Analyze) ก่อน จากนั้นจึงส่งไปอบรม เมื่อรับการอบรมเสร็จแล้วจะต้องมีการติดตามการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับฝึกอบรมให้เข้ากับระบบงาน (ICT) ใหม่กับงานปัจจุบันอย่างไรได้บ้าง

นโยบายด้าน Hardware หรืออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง จากนโยบายนี้มิใช่หมายความว่ารัฐจะต้องจัดซื้อเครื่องอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ใหม่ให้กับหน่วยงานทั้งหมด ผลจากการวิเคราะห์ระบบ (System Analyze) จะเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่าควรหรือไม่ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ หากควรมีแล้วคุณสมบัติเครื่องและระบบควรเป็นอย่างไร

ด้าน Software จำเป็นต้องสอดคล้องกับความต้องการของระบบงานและเครื่องคอมพิวเตอร์ หาก Software ไม่สามารถรองรับระบบงานและเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ก็จะไม่มีความประโยชน์ใดๆ มิใช่เห็นว่า Software ออก Version ใหม่ๆมากก็จะพยายามนำมาใช้กับระบบเดิมซึ่งเป็นเครื่องที่ไม่สามารถรองรับได้ ก็จะต้องจัดซื้อเครื่องใหม่เพื่อให้รองรับ Software ใหม่ไปเรื่อยๆ

เพื่อให้ได้ซึ่งประสิทธิผลของระบบเช่น หน่วยงานของรัฐ (Government) ทำงานมีคุณภาพดีขึ้น งานด้านการพาณิชย์ของประเทศ (Commerce) แข่งขันกับตลาดโลกได้ อุตสาหกรรมของประเทศ (Industry) มีคุณภาพผลผลิตได้มากขึ้นลดต้นทุนได้มากขึ้น คุณภาพของสังคมไทยดีขึ้น (Society) คุณภาพการศึกษาดีขึ้น (Education) ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกโอกาส ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงได้ นั้น รัฐจำเป็นต้องดำเนินนโยบายดังกล่าวข้างต้น (e-Thailand) อย่างไรก็ตามการดำเนินนโยบายนี้จำเป็นต้องมีการปรับแก้ พระราชบัญญัติ กฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ เพื่อเอื้อต่อการนโยบาย ICT ให้สามารถเดินเครื่องได้จริงตามที่รัฐมุ่งหวัง

เอกสารอ้างอิง

ภาสกร เรืองรอง. เอกสารประกอบการสอนวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เพื่อการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ : อัดสำเนา, 2549.

ภาสกร เรืองรอง. สื่อการเรียนการสอนบนระบบเครือข่าย [ออนไลน์] 2548.
[สืบค้นวันที่ 1 มิถุนายน 2550]. จาก <http://www.Thaiwbi.com>

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. National ICT Masterplan
[ออนไลน์] 2548. [สืบค้นวันที่ 31 มกราคม 2548]. จาก
<http://www.nitc.go.th/masterplan/index.html>